

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Pénzküldemények:

a Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

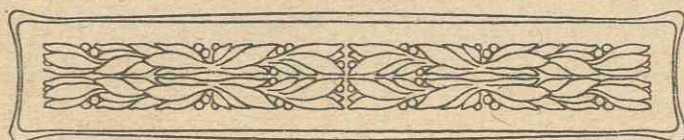
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. január 23.

4. szám.

Erdősítési jutalmak.

A földmivelésügyi m. kir. minisztérium abból a célból, hogy a kopárterületek, vizmosásos helyek, futóhomok beerdősítésére az ilyen területek tulajdonosait jobban buzdítsa és serkentsse, azon kívül, hogy az erdősítéshez szükséges facsemeték teljesen ingyen adományozza az állami csemetekertekből, még évről-évre kisebb-nagyobb pénzbeli jutalmakat is szokott kiosztani. A jutalmak az erdősítést követő ötödik évben kerülnek kiosztásra, tehát olyan időben, midőn már az ültetés sikeréhez kétség alig férhet.

Ehhez a szokáshoz hiven kerültek most kiosztásra az 1902. évi erdősítések után odaitélt jutalmak s ennek miként történt megejtésére nézve a Budapesti Hirlap folyó hó 14-iki 12 számának közgazdasági rovatában a következőket olvassuk:

A földmivelésügyi m. kir. miniszter decemberben ítélte oda azokat az állami jutalmakat, melyeket a kopár, vizmosás és futóhomok területeken az 1902. évben létesített, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítésekre, öt évvel ezelőtt kitűzött. A kitűzött hat nagy és tizenkét elismerő jutalomra (összesen 9000 korona értékben)

eredetileg 26 birtokos pályázott, ezeken kívül 2 erdőbirtokos 1900. és illetőleg 1901. évi erdősítésének megvizsgálása is erre ez évre halasztatott. E versenyzők közül azonban 2 birtokos a versenytől visszalépett, mert a létesített erdősítések a föltételeknek nem feleltek meg. A pályázó többi 26 birtokosnak összesen 870.04 k. hold kiterjedésű erdősítése folyó év őszén felülvizsgáltatván, a földmivelésügyi miniszter a bírálóbizottság javaslata alapján a két 1000 koronás nagy jutalom közül az első a brassóvármegyei Pürkerec községnek 25.2 k. holdon, a másodikat Barcarozsnyó községnek 36 k. holdon teljesített erdősítésért ítélte oda. A két 800 koronás jutalom közül az első a brassóvármegyei Hosszufalu község 69,27 k. holdon, a másodikat pedig lipitovármegyei Rózsahely nagyközség 50 k. holdon létesített erdősítésével nyerte el. A két 600 koronás nagy jutalom közül a miniszter az első Nagy Dénes mezőbergenyei (M.-Torda-m.) birtokosnak 30 k. holdnyi, a másodikat pedig a Háremszék vármegyében Közéapján az ottani ev. roformátus egyház által létesített 27 kat. holdnyi erősítésért adta ki. Az elismerő jutalmakért versenyző birtokosok közül 500—500 koronás jutalmat kaptak: a sebensvármegyei Gális község 18.8, a nyitravármegyei Krajna község 35 és ifj. Pataky László deésfalvi (Kis-küküllő vármegye) birtokos 12 k. holdon létesített erdősítésért. A 400 koronás elismerő jutalmakat Mátyás Sámuel buzásbesenyői (Kis-küküllő vármegye) birtokos, továbbá a pest-pilis-solt-kiskunvármegyei buda-

őrsi volt urbéresek és a hunyadvármegyei Ósebeshely község nyerte el 15, 12,7 illetőleg 30 k. holdnyi erdősítéssel. A 300 koronás elismerő jutalmak közül az elsőt pest-pilis-solt-kiskunvármegyei isaszegi volt urbéres háromtagosok, a másodikat pedig a szobvármegyei Nagytalmács község nyerte 32, illetőleg 10 k. hold erdősítésért a harmadik 300 koronás elismerő, valamint a három 200 koronás elismerő jutalmat a miniszter ez alkalommal nem osztotta ki arra való tekintettel, hogy a pályázó nagyobb birtokosok pénzjutalomra rászorulva nincsenek s más, erre érdemes pályázó nem akadt.

A mint az itt idézett közleményből látjuk, az erre a célra szánt 9000 koronából 8100 korona került kiosztásra, míg a fennmaradó 900 koronából egy 300 koronás és három 200 koronás elismerő jutalom nem lett kiadva azért, mert részben egyes pályázó nagyobb birtokosok a jutalomra nincsenek rászorulva, részben pedig azért, mert más arra érdemes pályázó nem akadt,

A kopár területek, vizmosásos hegyek beerdősítésének, a futóhomok erdősítésével megkötésének nagy nemzetgazdasági fontosságát és horderejét bővebben magyarázni nem szükséges, hiszen jól tudjuk azt mindnyájan, hogy ez által nem csak az egyes ilyen vidékek természeti szépségét emeljük, az árvizek veszedelmét csökkentjük, hanem az addig parlagon heverő és hasznot egyáltalán nem nyújtó területeket jövedelme-

zővé is tesszük s ezzel a tulajdonos jóléte lesz idővel fokozva.

Érzik és tudják azt az ilyen területek tulajdonosai s mégis az erdősítés vajmi lassan halad előre: a kopár területek holdjainak nem is százazrei, hanem talán milliói csufitják szép hazánkat s bizon még sok víz fog lefolyni a Dunán, a míg valamennyit beerdősíteni sikerül.

Ennek a szomorú ténynek okát abban kell keresnünk, hogy a nagyjából szegényebb sorsu egyes erkölcsi testületek és magán tulajdonosok alig képesek az erdősítések tetemes költségeit fedezni s irtóznak azoktól annyival inkább, mert hiszen munkájuk és költségeik gyümölcsét csak évtizedek lefolyása után élvezhetik, tehát a legritkább esetben azok, kik a munkát végezték, a költségeket viselték, hanem csak a későbbi nemzedékek, de nagy akadálya az erdősítéseknek még az a maradiság is, amely a magyar népet annyira jellemzi s amely abban a nézetében gyökeredzik, hogy: »jó volt ez az apámnak, miért ne legyen nekem is jó?« Bizonyítja népünknek ezt a fonák felfogását az is, hogy évtizedek teltek el addig, míg a vaseke a sokkal silányabb faekét kiszorítani tudta.

Az erdősítéssel járó eme nagy kiadások csökkentésére és az erdősítési kedv növelésére szolgál a magas kormánynak az az intézkedése, hogy a szegényebb sorsu községeket és más erkölcsi testületeket, nemkülönben a kevésbé vagyonos magán birtokosokat ingyen csemetékben részesíti s ez által leemeli vállalkról a csemete

Csodakertek az ó-korban.

(A »Magyarország« után.)

HÉ T csodát ismertek az ó-kor népei. E hét csoda közé tartozott Semiramisnak, Asszír királykisasszonyának, akinek egész élete magán hordja a mondaszerűség bélyegét, függőkertje is. A kérelhetetlen, rideg tudomány azonban, mint olyan sok poetikus mythoszt, úgy ezt is megdöntötte. A kutató emberi elme nem nyugodott addig, míg ki nem fürkészte, hogy Asztarte istenasszony leányának, a csábító szépségű Semiramisnak bűbajos függőkertjei, a melyekben oly sok édes pásztorórát töltött el, nem a

levegőben lógtak ám, hanem tulajdonképpen oszlopokon nyugvó kő-terrasszok voltak, amelyekre vastag földrétegben egész fasorokat és virágos kerteket ültettek. Ezeket aztán a szabadon csapongó költői fantázia »függő kertek«-nek rajzolt meg. A buja növényzetű terrasszokat márványoszlopok osztották részekre és hűs lugasok csábították mindenfelől a pihenni vágyót. De a tudomány nemcsak a függő kertek bájos mondait kezdte ki, hanem a mesészerű királynétól, a kinek tulajdonképpeni neve a történettudósok szerint »Saamuramat« volt, még az elsőbbséget is elvitatják, azt állítván, hogy már Nabukadnezár Kr. e. 600 körül építtetett hasonló függő kerteket országában s a Semiramisai is csak ezeknek utánzatai voltak.

Maga a kertészet, a kertmívelés az asszirioknál már régebbi keletű volt. »A meghódított országokból olyan cédrusokat hoztam magammal és honosítottam meg országom kertjeiben, amilyeneket királyi elődeim sohasem ismertek. Értékes kerti növényeket is hoztam magammal a távoli országokból; olyanokat, aminőket

kertek telepítésének és fenntartásának nem csekély terhét, sőt ezen is túl megy, a mennyiben az ilyen erdősitőknél még a csemeték kiszedésével, csomagolásával és szállításával járó költségeket is az országos erdei alap terhére számítatja fel s ez által fedezteti.

Ehhez a határozottan nagy segítséghez társulnak még a cikkünk elején tárgyalt külön jutalmak is, melyek kétségen kívül szintén alkalmasak arra, hogy a birtokosokat kopár területeik beerdősítésére buzdítsák.

Az erdősitési kedv élesztésére nézve tehát az állam megtett minden lehetőt s ezen túl már alig mehet, de szerény véleményünk szerint egyre még nem terjedt ki a figyelme, arra ugyanis, hogy némi jutalomban részesítse még azokat is, kiknek az erdősitések sikere jóformán első sorban köszönhető,

Nem elég ugyanis, hogy a kapott csemetéket úgy, — a hogy betegyük a földbe, hanem ez a munka, melynek eredménye sok évtizedre szól, a legnagyobb szakértelmet és gondosságot igényli s nem elég maga a helyes ültetés, hanem még ennél is fontosabb annak megőrzése és sikerének gondos ápolás által való biztosítása, ez pedig már nem a tulajdonos dolga, hanem első sorban az erdőőr.

Az erdőőrök azok, kiknek oroszánrészük van az erdősitések sikerében, azoknak a szakavatottsága vezeti a csemetéket ültető munkások kezét s az ő feladatuk a megfogamzott csemetéket minden bajtól és veszedelemtől megóvni s a

fiatal fácskák fejlődését előmozdítani, nem lehet tehát tagadni, hogy az erdősitések sikerében nekik van a legnagyobb érdemük s ott, hol öt év multán jutalmazásra érdemes erdősitést találunk, kétségtelenül elismerést és jutalmat érdemel az erdőőr is.

Mi a nemes és szép cél érdekében célirányosnak látnók, ha a magas kormány úgy, mint sok másra, erre is kiterjesztené figyelmét s nem csak a föld birtokosait részesitené jutalmakban, hanem adna ilyeneket azoknak az erdőőröknek is, a kiknek gondos felügyelete nagyban hozzájárult az erdősitések sikeréhez. Itt nem állhat meg az a ellenvethető kifogás, hogy az illetők ez által csak azt a kötelességüket teljesítik, a melyért szolgálatadójuk megfizeti, mert hiszen lehet a szolgálatot buzgóbban és lanyhábban is teljesíteni, de bár mindkettő szolgálat, azért nagy közte a különbség Csak 1000 koronát is szánva erre a célra, a melyből 20 ötven koronás külön jutalmat lehetne alapítani, bizonyosan nagyban hozzájárulna az erdősitések sikeréhez s jó segítség lenne husz szegény családapának,

itt még senki sem látott. Hadd viruljanak Asszíria kertjeiben! Így szól hozzánk az évezredek egyetlen emlékein, az ékirásos táblákon Teglathpileses Kr. e. 1100-ból, ha ugyan az asszirologusok által olyan nagyra tartott ékirásnak hitelt adhatunk.

A többi sémi népfajok közül a zsidók kertészetéről vannak csak megbízható adataink. Salamon király jeruzsálemi kertjeinek hírére és gyönyörűségeit a bibliából ismerjük. A perzsa királyok hasonlóképpen sokat áldoztak a szép kertekre. Lakóházaik közelében gyümölcsösök terültek el, míg kissé távolabb paradicsomokat, parkrésztelket teremtettek, melyeknek vadonszerű fatörzsei között kristálytisza vizű patakok, források csobogtak s partjukon apró nyárilakok emelkedtek.

Az egyiptomi papirusz-leletek is csodás szépségű kertekről regélnek. Tell el Amarna király-sirjainak kőtáblái a Kr. előtti 1600-ik esztendő kertjeinek bűbáját magasztalják. Az egyiptomi Fáraok palotáihoz hatalmas négyszögű kertek csatlakoztak, melyeket karcsu már-

vány-oszlopokkal segélyzet utak zártak körül. Datolyapálmák, olajfák és gránátcserejék alkottak kűs fasorokat. A kert közepén hatalmas vízmedence terült el, melyből csatornák ágaztak a kert minden irányába. A Thebe romjai között talált képek igazolják, mily pompát és műizlést fejtettek ki hajdan az egyiptomiak a kertek építésénél.

Az ó-kornak legnagyobb művészi érzékkel megáldott népe, a görögök tanusították aránylag a legcsekélyebb érdeklődést a kertészet iránt. Pheidiasnak és Zeurisnak kortársai nem ismerték a mai fogalom szerinti kerteket. Görögország őslakói a berkeket és ligeteket kedvelték. Homeros Odysseája is Alkinous gyümölcsös-kertjéről tesz említést. A nyilvános tereket melyeken Platon és Aristoteles tanítványait maguk köré gyűjtötték, csak platánok díszítették. Athén határában nem virultak virágok. Csak a szaturnáliák és más ünnepek alkalmával koszoruba kötve kerültek virágok a görög fővárosba. Annál több volt azonban Athén környékén a füge-, olajfa-kert és a szőlő. Ezzel

A vizek és az agancsos nép.

— Irta: Gyulai György. —

Többé-kevésbé előnyös az, ha vadászterületeinken folyóvizek vannak. Minden bizonynyal poétikusabb az az erdőterület, melynek lombsuttogását madárdalát kristálytisztá vizek csobogása kíséri. Persze a vadászterületeken átfolyó vizeket elsősorban a vadász fogja kellemeseknek találni. A vadak szempontjából véve a dolog másként áll. Forrásról, csermelyről, sekélyebb vízü erekről nem szólok; azokra ugyyszólván mulhatlanul szüksége van pagonynak, vadnak egyaránt; ám nagyobb folyóvizek, fővadállományunknak, agancsosféléinknek kétségtalanul bajt is okozhatnak s ezzel együtt a vadállomány tulajdonosainak is.

Az agancsosok, csupán hűsülés szempontjából, még a legforróbb évszakban sem szokták a vizek elemét fölkeresni; e tekintetben kielégíti őket a sűrűségek hűs árnya. A nedvdus lomb- és fűnemekkel táplálkozó agancsosoknak szomszja nem oly foku, még forró nyár szakában sem, hogy lépten-nyomon a vizekhez sietnének. Az agancsosok nem tartoznak a sok vizet fogyasztó állatok közé; természetüknél fogva beérik ők a legcsekélyebb quantummal.

A szarvasok annyira felfmagasztalt uszóképesége, melylyel a rohanó vízárdatot átszelik, oly tünet, melyet árvízveszedelmek esetén bárminő egyéb vadnál is észlelhetünk. Igaz, a szarvasnál nem egyszer előfordul, hogy forró nyarak idején, olyan tájakon, ahol bögölyök, moszkító és más, az emlős állatvilágot gyötrő csapástól másként nem szabadulhatnak, ideig-

óráig a hűs hullámokba merülneh. Viszont özfélénél ilyesmit alig észlelhetünk, s csak kivételes tünet, ha az őz árvízveszedelmek idején kívül is fölkeresi a vizes elemet. Az ezt előidéző okokat korántsem kereshetjük tehát az őz biológiai tulajdonaiban, hanem egyéb, kívülről közrejátszó tényezőkben. Akárhány olyan vadászterület van, ahol a regeteg erdőségek, egy-két kut leszámításával, a folyó vizet nélkülözni kénytelenek. Őzvad, mely ily területen él, áttelepítés esetén, a vizes elemek tömegét egyebütt szokatlannak fogja találni, s olyan vadászterületeken, ahol eléje aztán nagyobb vizek akadnak, idegenkedik azoktól. Viszont akad pagony világszerte s így hazánkban is melyet közvetlenül átszel vagy legalább érint valamelyik nagyobb folyóvíz, mint például a Duna vagy a Morva vize hazánk több nagy uradajmát. Az ilyen területek vadállománya korántsem idegenkedik a hűs elemtől, s időszakonként fölkeresi azt, kivált oly esetben, midőn közelben a nagyobb folyóvízen kívül más forrás vagy csermelyféle nem akad. Ilyen területeken megesik, hogy az őznép nemcsak veszedelem idején siet a habokba, hanem szomszjoltása közben is belemerül olykor azok hűs elemébe.

Egyik vadászterületen az őzek, bár a folyó innenső partján bőségesen akadt legelőjük, ugyyszólván naponként átuszták a jókora folyóvizet, csakhogy annak tulpartján kakukfüvet s más olyan növényt csemegézzenek, minőt ideát nem találtak.

Mozdulataiban, tempóiban az agancsosféle csak oly módon uszik a vízben, mint a ló, vagy bármely más hasonló testalkatu négylábu emlős.

A vízből partot érő őzek, partraszállás után meg-megrázogatják bundájukat, a földre hemperegnek hosszasan elidőznek, eljátszadoznak a vízparton. Ugyyszólván minden mozdulatukkal az tanusítják, hogy a fürdő jól esett nekik.

Télszakában ugy az őz, mint bármely egyéb

szemben a rómaiak, már a köztársaság századaiban is üzték a luxus-kertészetet. A házakat körülvevő virágoskertek (peristy) szindus pompában virágoztak és pazar szépségűek voltak a nyilvános parkok és a nyárilakókat körülvevő parkok is. E parkok nagy kiterjedésűek voltak és gyakran egyuttal állatkertekül is szolgáltak. A diszes virágágyakat körülszegélyező fák lombjai között aranyalkitkák voltak elhelyezve, melyekben különböző énekes madarak versenyt trilláztak egymással. Mindenütt művészi idomu tarka virágágyak, mesterséges szökőkutak s aranyhalas vízmedencék. A színes virág szőnyegek közepéből márványszobrok és értékes vázák emelkedtek ki. A legpompásabb kertek egyike volt a Hadrián császár nyárilakát övező, mely a Tiburon az Arno partján terült el. E parknak kerülete 12 római mértföld volt. Dombok, völgyek, patakok, vizesések és csepkőbarlangok váltakoztak benne. Tacitus is megemlékezik egy pompás kertről, mely Nero császár aranyházát övezte. A római luxuskertek egyikeből sem hiányzottak a hosszú mandulafenyő-fasorok,

melyek a kerteket kisebb részekre osztották. A virágállomány legnagyobb része akantusok, örökzöld bokrok, kuszónövények, rózsák, mákvirág és szekfüvirágból telt ki, melyek között ott sétálgatott nagy büszkén a római kertek jellegzetes disze: a páva.

Midőn Odoacker, a herulok fejedelme véget vetett a nyugatrómai birodalomnak, a kertkultusz a ketetrómai birodalomban keresett és talált menedéket. A római stílus a keleti pompával társulva Byzanceban meszeszerű szinpompájú kerteket varázsolt elő. A kalifák, kik a keletrómai birodalmat rombadöntötték, a kertművelést a bizanci minta példájára Alexandriában is meghonosították. A középkorban a mórok a luxuskertek kultuszát magukkal vitték a meghódított nyugateurópai vidékekre is, ahol művészi izlésükről az Alhambra s a granadai nyárilak ma is tanubizonyiságot tesznek.

A nyugatrómai birodalom pompás nyárilakainak s az őket körülvevő parkoknak a barbár herulok által történt elpusztítása után a kertészet a kolostorok falai

agancsosféle, kerül a jeges elemet. Csakis végveszedelem kényszere viheti őt arra, hogy a jéghideg hullámokba vesse magát. Télszakában hazánkban is, a teljesen be nem fagyott Dunán, Garamon, Rábán, Morván és több olyan folyó tükrén, mely vadászterületeket érint, szarvas- és őzvettemekre bukkantak. Alig valószínű, hogy ezek az állatok önként, fürdőzés céljából kerültek volna télvíz idején a habokba. Hűsítésre ilyenkor nincs szükségük. Hőfödte, fagyos területeken nem akad tél szakában oly különleges csemege, amely az agancsosfélét a jéghideg vizeken át a tulpárra csábítaná. A mennyiben tehát nem vadorzók üldöztek állatokról, vagy árvízveszedelmekről van szó, valószínű, hogy az agancsosféle partmenti jégterületekre tévedt, talán vizivás közben, s mert nyaldossa a sóra emlékeztető jeget, lábainak alkatánál fogva pedig a jeges felületen nem volt képes egyensúlyban maradni, a nem elég erős jégfelületen a jégkéreg beszakadt alatta, s a jéghideg elembe zuhant. Miután lábaival nem képes a partot szegélyező jégtáblákba kapaszkodni, legtöbbnyire áldozatul esik.

Vizpartok mentén lakó népség, főként halászok, akárhányszor jutnak ily módon szarvas- és őzpecsenyéhez olyankor, ha egy-egy, a vízből kiemelkedő kisebb sziget vagy partmenti fagyköérzet feltartóztatja a a dermedt állatot. Ilyennel a halászféle könnyen elbánik. Akadt már olyan orvhalász is, ki vadászatok alkalmával a partokra üzött agancsos népet egyenesen a hullámokra üzte, hogy olcsó prédához juthasson.

Hajtvadászatokon könnyen megesik, hogy a menekülő vad átvált a vizek tulsó parterterületeire: ilyenkor őz és szarvas jelentkezik olyan területeken, a hol azelőtt sohasem volt állománya.

Cserkészetkor vagy őzlesen akárhányszor meg-esik, hogy a betegre sebzett állat nyoma a vízpartig vezet. Sajgó sebével az állat ösztönszerűleg a hűs

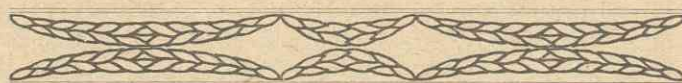
közé vonult be. Nagy Károly német császár is olasz szerzetesekkel rendeztetett be magának egy gyönyörű diszsertet. Az elő téli kertet Albertus Magnus rendezte be Kölnben és 1240-ben Hollandia királyát télvíz idején virágzó fák lombjai alatt, nyiló rózsák között vendégelte meg, amiért aztán ráfogták, hogy varázsló, hogy az ördöggel cimborál és pert akasztottak a nyakába.

Száz évvel később a renaissance-korban a műkertészet ó-római mintára ismét nagyobb lendületet nyert. Hazánkban ez időszakban terjedtek el gyorsan a diszkertek. Mátyás király budai diszkertjei, visegrádi gyümölcsösei és tatai kertje híresek voltak és bámulat tárgyát képezték. Természetes, hogy a király példáját a gazdag főurak is követték. Mátyás király halála után mint sok egyéb, a kertészet is hanyatlásnak indult. Csakis az országnak ama vidékein lehetett még szép kerteket látni, amelyeket a törökök kevésbé háborgattak.

hullámokba veti magát. Persze ha erői fogytán vannak, akárhányszor a tovasodró hullámok áldozatává lesz.

Az agancsosféle, a szomjoltó források leszámításával, nélkülözheti a vizes elemet, melyre egyébként alkotva sincs. Ugy a vadász, mint a vad inkább kárát vallja a pagonyokat szelő nagyobb vizeknek, melyeknek hűsítést nyújtó előnye az amugy is csak rövidre szabott forró évszak idején érvényesülhetne csak valamennyire. A hol ki nem apadó kutak és források rendelkezésre állanak, ott a nagyobb vizek még száraz nyarakban is, minők Európában szerte a legutóbbiak voltak, teljesen fölöslegesek. Az állatvilágot szípolozó légyfajták éppen a szárazabb nyarakban kevésbé agresszív, míg nedves nyarak közbeeső melegebb napjaiban valóságos istencsapásként gyötörnek embert, állatot egyaránt.

(V. és Á.)

Főhercegi vadászok.

A Habsburg család tagjai majdnem kivétel nélkül szenvedélyes vadászok. Ezek között legkiválóbbak talán József főherceg és neje Augusta főhercegnő, a ki férjét nemcsak az időtöltő és szórakoztató vadászatokra szokta elkísérni, hanem a legveszedelmesebb és legveszélyesebb vadászskalandokban is mellette van — fegyverrel kezében. A főhercegnő a fegyvert bámulatos ügyességgel és pontossággal kezeli. Vadásznymagya felülmúlja a legnagyobb nyugalommal bíró exotikus vadászok nyugalalmát is.

Legutoljára Afrika vadonjaiban vadászott együtt nejével József főherceg. E vadászkirándulásukban a főhercegi párnak Takács Tolnay gróf, a kiváló vadász, volt hűséges kísérelője és vadásztársa.

A főherceg e vadásatra elvitte Teleki Samu gróf Fritz nevű vadászát is, ki már jártas volt az afrikai vadászatokban s így jó szolgálatokat tehetett.

Az expedíciószerű vadászatban a kísérelő-személyzetben kívül részt vett még a főhercegnő udvarhölgye, az udvari orvos és Slatin pasa titkárja, mintegy 36 főnyi benszüllött segítő személyzettel.

Az első állomás, a hol a hajó kikötött, Coz-Abu-Guma faluval szemközt lévő állomás volt; a 13. szélességi fokon. A fehér Nilus mentén mindjárt meg is kezdték a vadászatot, 38 fok Celzius melegben átrándultak vízi vadra vadászni a holt Nilus egyik ágához, Elszéledtek, ki jobbra — ki balra. A főherceg csak sörétes fegyvert vitt magával és itt érte az első, könnyen végzetesé válható vadászskaland is. A nádas egyik nyilásánál, alig mintegy 30 lépésnyire, egy hatalmas párduc állt szembe vele. Egy pillanatra mindketten meghökkenetek... a főherceg fegyverének mindkét csőve 10-es számú madár-söréttel volt megtöltve. Ilyen söréttel párducra lőni egy kicsit még is csak me-

részség lenne. A főherceg pillanatig habozott, de midőn a párdúc megfordulva elakart tűnni, a lövést mégis megkockáztatta. A párdúcot tényleg erősen találta is, de az állat a gyenge lövedéket természetesen el is vitte.

Suda környékén a vadászat már vizilovakra történt, izgalmasnál- izgalmasabb jelenetekben bővelkedve. Itt már a főhercegnő is mint résztvevő szerepelt. Csónakba szállva husz-harminc lépésnyire keresték fel a nagy állatokat, a melyek a víz alá merülve, horkolva, prüszkölve, orrukból a piszkos vizet, mint valami szökőkút lövelve ki, hol alámerülve, hol újra felszínre jöve, bukdácsoltak.

Egy hatalmas példányt a főherceg megsebzett.

A megsebzett állat iszonyatos hánykolódásában többször a csónakra támadt. A vér patakként folyt a koponyájából, de — dacára a többszöri lövéseknek, a támadással felhagyni nem akart; azt folyton ismételte s a csónakot majdnem felborítva, rettenetes szája már csak mintegy husz centiméterre volt a csónaktól. A főherceg a legnagyobb veszély közepette is megőrizte hidegvérét s fegyverének mindkét csövét sütötte a bestia koponyájába. Erre a lövésre a szörny végleg alámerült és az egész társaság megmenekedett a veszélytől.

Harminchat ember óriási erőfeszítése mellett tudták csak a hatalmas állatot a partra vonszolni.

A vad bivaly vadászata is hasonló izgalmaikkal járt. A főhercegnő is, kezében fegyverrel, napokon keresztül nyomozta a retentő hőségben a bivalycsordát és azok nyomát követő oroszláncsapatot.

Epizódokban is bővelkedett a vadászat. A bivalycsorda nyomozása közben egy lopódzkodó »oroszlánra« tették figyelmesé a főherceget, a melynek a sörénye a sásból kilátszott. A főherceg és neje, valamint Takács gróf egymás közt a szerepet kiosztva, amidőn már eléggé becserkésztek az oroszlánt, a főherceg ért hozzá legközelebb s két lövéssel leterítette. Csak amidőn egész közelebb érték, vették észre, hogy a vélt oroszlán nem oroszlán, hanem — egy vörösbarna házi juh. Mind két golyó benne volt. A főherceg nevetett rajta legjobban és ő maga is mondta, hogy nem bánja, mert legalább átélte az oroszlánvadászat összes izgalmaikat.

A vadászat eredménye a következő:

József főherceg zsákmánya: 9 viziló, 7 krokodilus, 1 kafferbivaly, 3 Watterbock, 1 antilop, 2 marabu, 1 keselyű, 8 papagály, 2 kócsag, 4 lud, 2 daru, 5 ibis és több ismeretlen fajú madár.

A főhercegnő zsákmánya:

3 viziló, 2 krokodilus, 1 Watterbock, 1 reedbock, 1 óriási gólya és több szárnyas.

Gróf Takács- Tolnay zsákmánya:

2 viziló, 2 krokodilus, 1 Watterbock, és 20 különféle.

F. U.

Hasznos tudnivalók.

Fonnyadt gyümölcs.

Most már nem ritka, mert akármily üde is volt ősszel, midőn eltettük, különösen ha száraz helyen volt, fényét veszíti, ráncos és fonnyadt lesz s ennek folytán levesességét és ízét is veszítette. Azért célszerű azon helyiséget a melyben a gyümölcsöket tartjuk, időközönként felloccsolni, vagy lapos edényben ott vizet tartani, a melynek elpárolgása a körlégnek némi nedvesiséget ad s nem fonnyad el úgy a gyümölcs. Különben fonnyadt gyümölcsöt üdévé és levesessé tehetjük úgy is, ha használat előtt néhány órával gyengén nedvesített homokba takarjuk be.

A baromfi husának rövidebb időn át való konzerválása.

Nem egyszer megesik, hogy a levágott baromfi-aknak husát nem lehet hamarjában értékesíteni, mert a piacon nem kel el vagy otthon kell terjedő betegség tulhízás alkalmával egyszerre többet levágni, melynek husát azután nem tudjuk hamarjában elfogyasztani, tehát kívánatos, hogy a hus hosszabb időn át eltartható legyen. Ilyenkor többféle módon segíthetünk a bajon és pedig a libák combját, mellét felfüstölhetjük, a többi részét vagy az egész libát, meg a kacsát is pácolhatjuk; de legjobb a húst tömegesen besózni, még pedig oly módon, hogy 80 százalék konyhasót összekeverünk 10 százalék salétrommal és 10 százalék szalicillal és a keverékkel a húst jól bedörzsöljük, papirosba csavarjuk és hideg helyen eltesszük. Természetes azonban, hogy az ilyen húst, mielőtt a konyhában felhasználnánk, egy fél órára hideg vízbe beáztatjuk, és párszor lemossuk; ha még így is nagyon sós lenne a hus, akkor pár órán át erős sósvízen kel megáztatunk, úgy mint a besózott húst a tengeren és a sós víz kihuzza a hus sósságát egészen.

A vas rozsdásodásának ellenszere.

A gazdaságban igen sok olyan tárgy van, amely hosszabb időn át használatlanul hever és a rozsdámarásának van kitéve. De ezenkívül hány ajtón, ablakon, kerítésen üt ki, a záracon, sarokvasakon, szegeken a rozsdá, a mely nemcsak hogy emészti, fogyasztja az alkatrészt, de mint rozsdás víz végig is fut a festéken és eltörölhetetlen nyomokat hagy rajta. Szerszámokat, ásót, kapát, csákányt a jó gazda ősszel szárazra szokta törölni, és jó bőven bekeni faggyuval, amelyet azonban a kutya, macska szeret lenyalogatni róla; azért sokkal célszerűbb a rozsdá ellen a vastárgyakat szén-savas káliumban vagy szénsavas nátriumban megáz-

tatnunk, mert így évek hosszú során át ellene állanak a megrozsdásodásnak. Jól teszi tehát a gazda, ha ezt az olcsó szert készen tartja házában,

KÜLÖNFÉLÉK.

A karácsonyfa eredete. A kereszténység nagyünnepén, december hó 25-én a templomban nemcsak az oltárt világították ki és díszítették fel, hanem külön oszlopokat készítettek, melyekre gyertyákat állítottak. Németországban ezt a szokást még avval pótolták, hogy a gyertyákat tartó oszlopon különböző magasságban körös-körül faékeket, fogasokat vertek be, amelyekre különféle ajándékokat aggattak. Sokan a maguk költségén állították fel az oszlopot és az ajándékok, valamint a világítás költségeit is maguk fedezték. Később a karácsonyfát gazdagabb családok a szegényebbek és cselédek részére házaikban állították fel, míg végre teljesen családi ünnepé alakult a karácsonyoszló felállítása. De azért a templomban is fennmaradt a szokás. Németország északi vidékein, különösen a tengeri hajós és halásznép között, a kik gyakran távol voltak lakóhelyüktől, az ajándékünnepet csak a családtagok között tartották meg. Elzászban és Lothringiában pedig a 16-ik század végén a karácsonyi oszlop helyett fenyőfaágakat kötöttek össze kupalakban és deszka zolcokkal rakták meg az ajándék részére, sőt sok helyütt kisebb fenyőfát használtak karácsonyfának. Ezt a szokást a hegyi lakók, a hol sok volt a feyűőfa, általánosan megkedvelték. Így terjedt el a karácsonyfa használata egész Európában.

Az elefánt. Londonból írják: Izgalmas jelenet történt a minap Donald város egyik utcáján. A Wirth-cirkusz hatalmas elefántját itatni vitték a kuthoz. Az elefánt egyszerre megvadult, leteperte ormányával az őrt s az egyik talpával szét akarta taposni a fejét. Már rátette a talpát a védtelen emberre, amikor a járőrök feléje rohantak és megrántották. Az őrlő használta az alkalmát s gyorsan talpra szökött. Az elefánt meg hirtelen megszéledülve, mint a cirkuszban szokta fölvette ormányával a lába előtt fekvő kalapot s odanyújtotta őrének.

A kutya-macska barátság. A szólásmóddá vált kutya-macska barátság eredetéről egy német hagyomány a következőket tartja: Egy szép napon a Teremtő az összes állatokat összegyűjté a paradicsomban. Az állatok mind megjelentek kijelölt helyükön, csak a macska és a teve hiányoztak. Midőn az Ur a két állat elmaradását észrevette, megbizta a kutyát, hogy keresse meg a tevét, utbaigazításul közölte vele, hogy könnyen felismerhető arról, hogy a hátán nagy pupot hord. A kutya teljesítette a parancsot. Utra

kelt a tevét felkeresni. Keresgélés közben egyszerre szembe találja magát a macskával. A macska megdöbbenve a nem várt találkozástól felborzolta a szőrét és meggörbítette a hátát. Gyere csak tevé — szólta a kutya és megragadta a macskát és erőszakkal magával hurcolta a paradicsomba. Az egybegyűlt állatok óriási kacajjal fogadták a kutya tévedését. A gunyolódásnak, a mivel a kutyát és a tevének nézett macskát fogadták, nem volt se vége, se hossza. Azóta azonban a megcsufolt macska halálos ellensége a kutyának

H I R E K

A vigyázatlanság áldozata. Orsováról jelentik: Meziva Ferenc újbányai erdővéd 23 éves fiával, Ferenczel az erdőbe ment. Utközben az apa cigarettára akart gyújtani, s hogy cigarettát sodorhasson magának, töltött fegyverét odaadta fiának. A fiu előre ment és valószínűleg babrált a fegyveren, mert az hirtelen elsült, a lövedék a fiu arcába furódott, fejét összeroncsolta és a szerencsétlen fiu nyomban meghalt. A vizsgálatot megindították, hogy véletlenségből sült-e el a fegyver.

Halálba kergetett cselédleány. Az arad-megyei Nagyzerinden Varga Róza cselédleány meglapta gazdáját, Ritter Lajost ki a feletti haragjában a leányt tétleg bántalmazta, majd egy nyári ruhában kikergette. Varga Rózát a határban megfagyva holtan találták.

A csendőr és támadói. Máramarosszigetről jelentik: Deák János husztii iparossegéd és bátyja, Deák István közös hadseregbeli baka, a ki az orosz karácsonyra jött haza Kassáról, ittas állapotban dalolva ment végig Huszt főutcáján. Brindza József csendőrőrsvezető felszólította Deák testvéreket, hogy ne csináljanak botrányt, hanem menjenek csendeszen haza, A Deák-testvérek visszakialtották, hogy a csendőr bizon nem fog nekik parancsolni. Deák János hirtelen a gyanutlan csendőrőrsvezetőnek ugrott és megragadta fegyverét, mire bátyja is ódasietett és egyesült erővel kiszakították a csendőrőrsvezető kezéből a puskát, Brindza erre kirántotta a kardját és Deák János fejére, majd kezére több súlyos ütést mért, és egy vágással megsebesítette Deák Istvánt is. Deák János eszméletlenül összerogyott; Deák Istvánt pedig a csendőrőrsvezető letartóztatta. A

sulyosan megsebesült Deák Jánost a máramaros-szigeti közorházba szállították, hol Benczik János vizsgálóbíró ki akarta hallgatni, de a sebesült nem tudott kérdéseire felelni. Kassáról egy százados-hadbíró érkezett Husztra, hogy vizsgálatot indítson, vajjon a fegyvert jogosan használta-e a csendőr.

Halálos légyott. Máramarosszigetről táviratozza tudósítónk: A nagybocskói Klotild vegyészeti gyár mérnöke. Antos Ferenc, agyonlőtte Krauszberger Antal kőműves-segédet, a ki a lakásába akart az ablakon át bemászni. A kőműves-segéd végetes tévedés áldozata. A szeretője volt a mérnök cselédje, a kihez éjjel tizenkét óra tájban az ablakon keresztül akart bemászni. A légyottot nem állapították meg előre. A konyhában sötét volt s az ablak be volt zárva. Krauszberger, a ki éjjel fogott egy pajtásával, minden áron beakart jutni a kedveséhez. Ezért aztán fessegetni kezdte az ablakot. A zajra a leány felriadt, s azt hívén, valami tolvaj fessegeti az ablakot, ijedtében beszaladt és föllármázta gazdáját, hogy valószínűleg betörők vannak az udvaron, az egyik már fessegeti is az ablakot. Antos mérnök előszedte revolverét kirohant a konyhába. Krauszbergernek már akkor sikerült kifeszíteni az ablakot és éppen mászott befelé. A mérnök rákiáltott:

Takarodj innen, mert küiömben lövök!

Nem félek én az Istentől sem! — kiáltotta vissza a részeg Krauszberger.

A mérnök erre rálőtt. A golyó a mellén érte Krauszbergert, a ki az ablakon át kiesett az udvarba. Ott föltápáskodott, még néhány lépést tett, de azután összeesett és meghalt. A máramarosszigeti vizsgálóbíró a helyszínére utazott.

A földmivelésügyi kormány új tanintézkedései. A f. évi költségvetés indoklása szerint Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ez évben az erdőörök gyermekeinek nevelésére két internátust fog létesíteni. Az egyiket Rózsahegyen az ugynevezett honvédlaktanya épületben, a másikat pedig az idegen kézből most visszaszerzett Rákóczi kastélyban Zborón. Az erdőörök félreeső helyeken laknak és pedig legnagyobb részt nemzetiségi vidékeken. Az ilyen szülők vagy idegen taniskolákba kénytelenek járattatni a gyermekeiket, vagy pedig házon kívül taníttatni. Ennek pedig ritkán van pénz és sok szegény erdőőr a gyermekeit egyáltalában nem iskoláztatja. Az internátusban a gyermekek tanításáért nagyon mérsékelt díjat fognak fizetni, egyébként pedig az internátus fedezetlenül maradó kiadásait a földmivelési tárca fogja fedezni.

Szerkesztői üzenetek.

Wáncsa Mihály urnak, B. Szi. Miklós. A hírek, hogy helyzetük gyökeresen megváltozott és sorsuk jobbra fordult, fellette nagyon megörültünk. Ideje is volt, hiszen tudunkkal vármegyék egyik volt azoknak, hol legsilányabb volt a javadal-mazás. A derék férfiakat, kik ezt kivívták, méltán megilleti hálájuk és köszönetük. Reméljük, hogy az ottani kartársak jobb módjukban most már lapunkat is pártfogásukba veszik. **730 sz. olvasónak.** Kíváncsiságát kielégítendő értesítjük, hogy azon eddig alig harmadfél-száz olvasónkat számíthatjuk tényleges előfizetőnek míg a többinek csak jó remény fejében küldjük tovább a lapot. Azoknál, kik negyedévtől egészen öt negyedévi előfizetési díjjal vannak hátralékban, még mindig mintegy 500 korona követelésünk van. Bizon sokan vannak, kik vagy nem tudják, vagy nem akarják felfogni nehéz helyzetünket. **K. I. urnak, Csála. A**

hír fájdalmasan érintett. Adja Isten, hogy szeretett kartársunk egészsége mielőbb helyreálljon!

A kiadóhivatal postája.

Sofáriu Galatem urnak, Zernest. A címzést kiigazítottuk. Köszönet a figyelmeztetésért! **Kiss István** urnak, Eötvös. A 2 koronát vettük. **P. J. kartárs** előfizetett. **Vaszek András** urnak, Turdosin. Előfizetése február 15-én jár le. **M. J. kartárs** nevére a lapot megindítottuk. Azt hisszük, hogy benne derék hivat fogunk nyerni. **Farkas Izsák** urnak, Kürpod. A 4 koronát, mellyel folyó évi március végeig van előfizetve. **Grellneth Ferenc** urnak, Batiza. A beküldött 8 koronát köszönettel nyugtázzuk. **Kovács Pál** Bertalanfi pusztá. Üdvözljük új hűveink sorában. Sziveskedjék lapunkat a vidékebeli más kartársaknak is ajánlani. **Dvorcezky Károly** urnak, K. Garam. A 2—2 K előfizetést, valamint **H. P. kartárs** ur 1 K hozzájárulását köszönettel nyugtázzuk. **Bolcsák András** urnak, R.-Szabadi. A 4 K beérkezett. **Szabó János** urnak, A 4 koronát készségesen nyugtázzuk.

A krassói erdő-részvénytársaság istván-hegyi erdőgondnokságánál egy erdőőri állás megüresedett, melyre pályázat hirdetetik.

Pályázóktól megkívántatik erdőőri szakvizsga, orvosi bizonyítvánnyal igazolt ép szellemi és testi erő, magyar, német és román nyelvnek bírása; sajátkezüleg irt kérvények f. évi január hó 30-ig a helybeli erdőgondnoksághoz címezve u. p. Szákul, Krassó-Szörény m. küldendők.

Ezen erdőőri állással egybekötött javadal-mazás a következő:

80 korona havi fizetés, természetbeni lakás, fűtés, egy tehénre való szabad legelő és 20 mmázsa széna, azonkívül a bejelentett és tényleg befolyt erdőkárokból $\frac{1}{2}$

Istvánhegy, 1908. évi január hó 2-án.

Mihályik Pál, r. t. főerdész.

„VADÓR”

cimű Hönig-féle tankönyvet bármely mennyiségben megvesz lapunk szerkesztősége.

Nyomatott **HIENTZ JOZSEF** könyvnyomdájában Szászsebesen.

Egyenruhákat,
Egyenruházati cikkeket,
Polgári ruhákat,
Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits orosz császári nagyhercegnek.

Budapesten

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönben erdőaltiszteknek előnyös
részletfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabása saját költségén
bárhova elküldi.

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Legkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő aru a cég költségén visszaküldhető.

EGYEDÜLI FERLACHI
== GYÁRTMÁNY ==

mely a bel- és külföldi gyártmányok
közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Arany érem:

Páris 1906.

46 remekelés.

OGRIS
MARCUS

fegyvergyár és (prácios) puskaműves.

FERLACH (Karinthia) szállít elsőrangú
bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegy-
vereket legjobb és legpontosabb kivitelben.
Különlegesség nagyon könnyű Drilling
fegyverekben. — Súlyuk 2-8—3 kg.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Browning-féle serétes-ismétlőfegyver
— 225 korona gyári árban. —

Arjegyzék ingyen. — Magyar levelezés.

BURGER FRIGYES

gyógyáru és illatszer üzlete

Kolozsvár, Mátyás király-tér 10

szécs

Vásárol a legmagasabb napi
áron: Anyarozsot, ezerjófűvet
nadragulya levelet gyökeret és
minden másnemű gyógyfüve-
ket. Felvilágosítással szívesen
szolgál.

Előnyös vadértékesítés

*Szarvas, dím vad, vadsertés őz, nyul,
fogoly és egyéb lött vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.*

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet

A nagyméltósági földművelésügyi m. kir. miniszterium 70542 magas rendeletével az erdőgazgatóságoknak ajánlva.

Erdészeti- és erdő altiszti

egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák

a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat

ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk.
Meg nem felelőt visszavesszünk.

Husliszt

legolcsóbb erőtápszer kutyák, baromfi és fácánok részére.

A folyton friss minőségű és soká eltartható ezen huslisztból 5 kilogram bérmentesített postai szállítással 3 korona 24 fillérbe kerül s tápértéke megfelel 20 kilogramnyi jó nyershus táperejének, 68% fehérnye tartalom biztosítva.

Zoubek Róbert I. sziléziai erőtakarmánygyára.
TESCHEN (Szilézia).

HIENTZ JÓZSEF

Könyvnyomda.

SZÁSZSEBES.

Könyvkereskedés.

Szállítja az összes, a könyvpiacra előforduló könyveit, Journáljait, napilapjait, zeneműveit, levél- és írópapirosait. *Etvállal minden e szakmába vágó nyomdai munkát.*

Izléses kivitelen!

■ ■ ■

Jutányos árban!

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Pénzküldemények:

a Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. január 23.

4. szám.

RÉGIPÉNZZEK aranyból és ezüstből jó árban megvétetnek.
Schmideg Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntette.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntette.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet Fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lomblevelű famagvakat, szlavon tölgymakkot gyümölcs- és fűmagvakat, összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és tűlevelű facsemetét.

Élősvénynek Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

➡ Gyümölcsvadoncok, Gyümölcsfák, Rózsák. ➡

➡ **100-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYÁT,** ➡
továbbá vadetetésre és gazdasági célra igen alkalmas csicsókát.

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

➡ Mintázott ajánlatokat kér. ➡

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

MAGYARORSZÁG ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítvány 1847.

Brauswetter János
Szeged.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtálálója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Haering Ede

természetráji tanszergyáros
SZEGED

Csemegi utca 5 és 7 szám

*Elválalja mindenféle állat művészies kitömését
felelősség mellett.*

*Nagyobb vadászszobák berendezésére tro-
pheák, szőnyegek és reliefképek készítésére
vállalkozik. Praeparálásra alkalmas vadat a
legjobb áron megvesz, esetleg más praepa-
rátummal becserél. Árjegyzéket kívánatra
ingyen és bérmentve küld.*

Vadakat a következő áron vásárol:

Vadmacska	4-6 kor.-ig	Vaddisznó súly szerint.	
Borz	4-6 "	Galamb	0-80-1 kor.-ig
Vidra	10-20 "	Tuzok	8-10 "
Róka	3-6 "	Erdei szalonka	2-2.40 "
Medve nagyság szerint.		Daru	6-12 "
Mókus	1 "	Vadlud	2-3 "
Mogyorós pele	1 "	Vándor sólyon	2 "
Földi kutya	1-2 "	Sas	3-10 "
Szarvas nagyság szerint.		Keselyű	10-12 "
Őzbőr	3-5 "		

A gyár a Délmagyarországi Közművelődési Egye-
sület védnöksége alatt áll.

Megrendeléseket elfogad a Szent-István Társulat
is, Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28.

Sürgőnycim: **HAERING, SZEGED.**

ÉLŐ VADAK.

Foglyokat, fácányokat, nyula-
kat, özeket, szarvasokat, däm-
vadat, uhukat kunyhóleshez,
minden fajú ragadozó emlősö-
ket és madarakat, tyukokat, libá-
kat diszfácányokat vásárol és
erre vonatkozó ajánlatokat kér

MAYER EDE

élővad kiviteli üzlete.

Wiener-Neustadt, Ausztria
Schneeberggasse Nr. 10.

Fiók vadkereskedés Magyar-
országon Savanyukut,

== Sopron megye. ==

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.